

יצחק יהושע שור

מנהגי רבוה"ק מסטאלין קארלין לשבת קודש

(ז)

ח. תפילת ערבית וסדר הבדלה.

א. תיכף אחר סעודה שלישית התפללו תפילת ערבית^א, ובתפילה זו נהגו רבוה"ק שלא לעמוד על מקומם (א) המיוחד^ב.

ב. נהגו אצל רבוה"ק בדבר (ב) שמחה עם צאת השבת, לפני תפילת ערבית^ג.

א. החסיד ר' משה מלמד ז"ל ברשימותיו מחצ"ק מרן אדמו"ר זיע"א בלוצק כותב: "אחרי ברכת המזון תיכף התפלל תפילת ערבית". החסיד ר' דוד רעזניק ז"ל היה מספר ממרן אדמו"ר רבי משה מסטאלין זיע"א שהיה אומר תדיר במוצאי שבתות להחסיד רבי יהושע דווינסקער ז"ל שיתחיל ממקומו 'ברכו את ה' המבורך'... ב. ב"ברכת אהרן", עמ' קכב: "...הקפידו רבותינו הקדושים שלא לעמוד על מקומם המיוחד בתפילת ערבית של מוצאי שבת קודש...", והוא מפי הרה"צ רבי אברהם אלימלך מגראדזיסק זצ"ל ששמע מחותנו הרה"ק הרי"מ מקאזיניץ זיע"א מחצר הקודש בקארלין. כך נהג מרן אדמו"ר מוהרא"א מקארלין זיע"א הי"ד, וכן נהג מרן אדמו"ר זיע"א בבית מדרשו בחיפה שנשאר בתפילת ערבית על מקומו שערך את השלחן הטהור בסעודה שלישית. ג. מנהג עתיק של חסידי קארלין, וכן נהג הרה"ק רבי ירחמיאל משה מקאזיניץ זיע"א נכדו חורגו של מרן אדמוה"ז זיע"א כאמור במנהגיו בספר "ספרן של צדיקים": "...אחר ברכת המזון של סעודה שלישית היה דרכו

זה גם בשאר בתי הצדיקים, וראה בספר "זכרון טוב" (נעסכ"ז) בעמ' יט: "במוצאי שבת קודש קודם מעריב והבדלה היה רגיל [הרה"ק רבי יצחק מנעשכ"ז זיע"א] לומר ולשמוע דברים של שמחה...". ובעמ' נא: "ובשבתו לפני הנעסכ"ז בסעודה השלישית באישון לילה טעה המנוח... ומרט זרועותיו (גיקנייפט) כמו שהיו רגילים זה לזה...".

(א) ב"ברכת אהרן", עמ' קכב: "הטעם שהקפידו רבותינו הקדושים שלא לעמוד על מקומם המיוחד בתפילת ערבית של מוצאי שבת קודש היינו משום פטירת משה".

(ב) להרבות בשמחה בצאת השבת ולא ליפול חלילה בעצבות עם צאתה, ונהגו לדחוף אחד את חברו בדרך שמחה. וראה על מנהג זה בקובאו"י (גליון נא, עמ' קנח) בהערה 46. ונוהג היה מנהג

בקודש לעשות איזה דבר לשחוק, כגון לדחוף איש אחד על חבירו וכדומה...". גם אצל מרן אדמו"ר זיע"א בחצר קדשו בלוצק נהגו כן, כפי שכותב החסיד ר' משה מלמד ז"ל ברשימותיו: "...מנהג סטאלין שבשעת מעריב במוצאי שבת זורקים אחד לשני מגבת, אדרת או מה שהוא אחר. החסידים הסבירו את המנהג שאחרי שנסתלקה הנשמה היתירה בודקים אנו בכך אם נשארנו בחיים... אבל אם זה הגיע לידי כך שהפריע את התפילה הקפיד כ"ק [מרן אדמו"ר זיע"א] על כך ותיכף הפסיקו את זה...". ד. במנהגיו הק' של מרן אדמו"ר זיע"א בסדור "בית אהרן": "...והקפיד אשר אבל לא יתפלל לפני התיבה במוצאי שבת קודש, ולא במוצאי יום טוב, והאריך מאד בשמונה עשרה הזאת...". וב"דברי אהרן", מנהגי קארלין עמ' ריט, וכ"ה בסדור בית אהרן וישראל (תשי"ב [תדש"ס]): "מקפידין שאבל אל יתפלל ערבית במוצאי שבת קודש [ויו"ט]". ה. כך בא מעשה לפני מרן אדמו"ר זיע"א, ואמר שאין להתפלל לפני התיבה אף בעל יאהרצייט. ו. "דברי אהרן" ב"מנהגי קארלין" עמ' ריט, ובסדור בית אהרן וישראל. וגם הקהל אומר עם החזן. ז. "דברי אהרן" ב"מנהגי קארלין" עמ' ריט. ח. "דברי אהרן" ב"מנהגי קארלין" עמ' ריט, וכ"ה בסדור בית אהרן וישראל, תנש"א, שגם בחל יו"כ בשבת אין אומרים במוצש"ק שלפניו. ט. כך נהג מרן אדמו"ר זיע"א. והחסיד ר' משה מלמד ז"ל ברשימותיו מחצ"ק מרן אדמו"ר זיע"א בלוצק: "אחרי תפילת ערבית עשה כ"ק זי"ע הבדלה על יין בבית הכנסת...". י. במנהגיו הק' בסדור "בית אהרן": "...ואחר כך היה